

Sygn. akt I C 294/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Majkowski

Protokolant : sekr. Joanna Wołczyńska – Kalus

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2015 r. w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa R. B. (1) i A. L.

przeciwko W. K.

o zapłatę

1. oddała powództwo,

2. zasądza solidarnie od powodów R. B. (1) i A. L. na rzecz pozwanego W. K. kwotę 19.817,00 (dziewiętnaście tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,

3. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz radcy prawnego K. K. (1) kwotę 23.400,00 (dwadzieścia trzy tysiące czterysta) złotych powiększoną o należny 23 % podatek VAT w kwocie 5.382,00 (pięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt dwa) złote t.j. łączną kwotę 28.782,00 (dwadzieścia osiem tysięcy siedemset osiemdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego ustanowionego dla powodów z urzędu.

Sygn. Akt I C 294/14

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym do Sądu Okręgowego w Sieradzu w dniu 17 września 2012 r. (data wpływu) powodowie - R. B. (1) oraz A. L. (...) spółki jawnej (...) domagali się:

- zobowiązania pozwanego – W. K. do zaniechania niedozwolonych działań w postaci wykorzystywania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa powodów, a także nakłaniania klientów i pracowników spółki do rozwiązywania łączących ich ze spółką (...) umów w celu przysporzenia sobie korzyści, jako działań określonych w art. 3 oraz art. 11 ust. 1 i 2 i art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji,

- zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów 1.300.000 złotych tytułem odszkodowania z tytułu odpowiedzialności materialnej pracownika,

- zasądzenia od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powodów wskazał m. in., że działania pozwanego, stanowiące w ocenie powodów czyny nieuczciwej konkurencji, doprowadziły do istotnego pogorszenia sytuacji finansowej spółki (...), utraty płynności finansowej i powstania groźby jej likwidacji.

Pozwany powództwa nie uznał i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew podniósł m in., że nie dopuścił się żadnego z opisywanych w pozwie czynów nieuczciwej konkurencji, a sytuacja finansowa spółki jest wynikiem działania zupełnie innych, niezależnych od pozwanego czynników.

Wyrokiem z dnia 24 października 2013 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu po rozpoznaniu sprawy z powództwa R. B. (1), (...) Spółki Jawnej (...) w S. przeciwko W. K. o zobowiązanie do zaniechania niedozwolonych działań i odszkodowanie oddalił powództwo, przyznał radcy prawnemu K. K. (1) wynagrodzenie za reprezentowanie powodowej spółki z urzędu w wysokości 8.856,00 zł i zasądził od R. B. (1), (...) Spółki Jawnej (...) w S. na rzecz pozwanego W. K. 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

(dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 24 października 2013 r. w sprawie I C 241.12 k. 335).

Wyrokiem z dnia 11 września 2014 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie I ACa 321/14 i I ACz 301/14 z powództwa R. B. (1) i A. L. przeciwko W. K. o zapłatę na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 24 października 2013 r. sygn. akt I C 241.12 oraz zażalenie powodów na postanowienie tego Sądu z dnia 19 grudnia 2013 r. oddalił zażalenie powoda oraz uchylił wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Sieradzu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego,

(dowód: odpis wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 września 2014 r. w sprawie. I ACa 321/14 k. 383).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. B. (1) i A. L. od wielu lat zajmowali się sprzedażą hurtową artykułów spożywczych oraz napojów alkoholowych prowadzoną w ramach hurtowni (...) działającą pod firmą spółka jawna (...) w S.,

(niesporne).

Pozwany W. K. był zatrudniony we wskazanej spółce jako kierownik hurtowni od 01 czerwca 1993 r. W zawartej z nim umowie o pracę wskazano, że pracownik obowiązany jest zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę,

(dowód: niesporne, umowa o pracę – k. 22-23 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12).

Od 01 stycznia 2004 r. pozwany pracował na stanowisku kierownika działu zbytu. Stosunek pracy został rozwiązany z inicjatywy pozwanego w dniu 31 stycznia 2011 r. na mocy porozumienia stron,

(dowód: niesporne, świadectwo pracy – k. 30-31 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12).

We wskazanej spółce pracowała również żona pozwanego A. K. (1) – od 01 stycznia 2004 r. na stanowisku specjalisty ds. sprzedaży. Jej stosunek pracy także ustał z inicjatywy pracownika w dniu 31 stycznia 2011 r. na mocy porozumienia stron, (dowód: niesporne, świadectwo pracy – k. 33-34 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12).

W spółce (...) zatrudnionych było trzech przedstawicieli handlowych: D. K., J. Ś. (1) i P. W.. Przedstawiciele handlowi uprawnieni byli do stosowania upustów i bonusów. Pracodawca nie informował pracowników jakie dane w zakresie dostawców, odbiorców, bazy klientów, stosowanych marż, upustów i bonusów mają obowiązek zachować w tajemnicy,

(dowód: niesporne, zeznania świadków: D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, J. Ś. (2) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.08.35-00.37).

Spółkę (...) łączyły m. in. strategiczne z punktu widzenia jej interesu gospodarczego umowy handlowe ze Firmą (...) – rok założenia 1952” spółką z o.o. w L., Zakładami Produkcji (...), (...) sp. z o.o. w O., w zakresie prowadzenia dystrybucji wyrobów dostawców. Spółka (...) jako generalny dystrybutor miała przyznane upusty oraz uprawnienie do stosowania bonusów,

(dowód: niesporne, umowa handlowa wraz z załącznikami – k. 34-42, umowa dystrybucyjna – k. 6-11 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, zeznania świadków: P. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.34.45 – 01.53, S. C. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.20.01-01.34).

Firmy te współpracowały również z działającą na tym samym terenie hurtownią (...), lecz na zasadzie tzw. podhurtu,

(dowód: niesporne, zeznania świadków: P. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.34.45 – 01.53, S. C. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.20.01-01.34, A. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 02.16.11 – 03.11).

W 2008 r. z inicjatywy powodów spółka rozpoczęła inwestycję – budowę budynku, w którym miała mieścić się nowa siedziba hurtowni oraz linii produkcyjnej produkcji herbaty. Łączna wielkość inwestycji to 3.055.684,35 złotych, z czego 2.725.120 złotych pochodziło z trzech kredytów bankowych uzyskanych od Banku (...) SA Oddział w S. na podstawie umów: z 09 kwietnia 2008r. nr (...), z 08 października 2009 r. nr (...) oraz z 19 kwietnia 2010r. nr (...). Linia produkcyjna została ukończona, ale z uwagi na kłopoty techniczne do chwili obecnej nie została uruchomiona,

(dowód: niesporne, umowy kredytowe – k. 162-194, zestawienie poniesionych kosztów – k. 162, niesporne, zeznania świadka K. B. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.14 – 01.48).

W dniu 28 stycznia 2009 r. spółka (...) zakupiła samochód H. (...) o wartości 108.000 złotych, z czego 97.200 złotych pochodziło z kredytu bankowego, (dowód: niesporne, faktura dotycząca zakupu pojazdu – k. 257).

W latach 2009 – 2010 znacznie zwiększyła się konkurencja. Na rynku pojawiły się nowe hurtownie spoza regionu, powstawały nowe dyskonty oraz sklepy,

(dowód: zeznania świadków: J. Ś. (2) – protokół rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.10.36-00.37, W. S. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.07-02.22, A. P. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.54.46 – 02.16, A. K. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.50.11 – 04.21).

Na przełomie 2009 i 2010 roku spółka przestała terminowo regulować płatności na rzecz dostawców. Przeteterminowane zadłużenia, co do których przesłano do spółki wezwania do zapłaty kierowane przez kontrahentów oraz ich ubezpieczycieli i wynajmującego lokal hurtowni (...) w S. wynosiły:

- na 12 marca 2010r. na rzecz (...) sp. z o.o. w O. – 245.672,85 złotych,
- na 15 czerwca 2010r. na rzecz (...) SA – 38.009,27 złotych,
- na 23 sierpnia 2010r. na rzecz (...) SA – 65.094,42 złotych,
- na 17 września 2010r. – na rzecz J. C. - 105.019,94 złotych,
- na 29 września 2010r. na rzecz (...) Handel sp. z o.o. w J. – 51.756,73 złotych,
- na 09 listopada 2010r. na rzecz (...) w O. – 15.492,09 złotych,
- na 19 listopada 2010r. na rzecz (...) spółki jawnej w Ł. – 44.361,33 złotych,
- na 22 listopada 2010r. na rzecz (...) sp. z o.o. (wynajmujący) – 50.125,56 złotych,
- na 03 grudnia 2010r. na rzecz (...) SA w W. – 266.357,42 złotych,

- na 20 grudnia 2010r. na rzecz Spółdzielni Pracy (...) w N. – 14.191,53 złotych,

(dowód: wezwanie do zapłaty (...) sp. z o.o. w O. z 22 lutego 2010r. – k. 149 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, pismo w sprawie regulowania należności w ratach z 10 marca 2010r. – k. 150 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, pismo Buffo Polska w Z. z 14 kwietnia 2010r. – k. 154 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) SA - . 155 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, pisma (...) SA z 15 czerwca 2010r. – k. 156 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, 157 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, harmonogramy spłaty zadłużenia – k. 158, 159, 162, 165 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) sp. z o.o. w O. z 30 lipca 2010r. – k. 160 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) SA w W. z 23 sierpnia 2010r. – k. 161 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) sp. z o.o. w O. z 17 września 2010r. – k. 163 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) Handel sp. z o.o. w J. – k. 164 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty Grupy (...) sp. z o.o. Centrala w W. z 10 października 2010r. – k. 166 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, przesądowe wezwanie do zapłaty z 09 listopada 2010r. – k. 167 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, pismo w sprawie spłaty należności z 18 listopada 2010r. – k. 168, wezwanie do zapłaty (...) spółki jawnej w Ł. z 19 listopada 2010r. – k. 169 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) sp. z o.o. z 22 listopada 2010r. – k. 170 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) SA w W. z 06 grudnia 2010r. – k. 171, wezwanie do zapłaty SP (...) w N. z 20 grudnia 2010r. – k. 172 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty (...) SA z 30 grudnia 2010r. – k. 174 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, informacja Prezesa Zarządu (...) SA – k. 119)

Wysokość nieuregulowanych zobowiązań na rzecz firmy (...) na dzień 09 lutego 2009 r. wyniosła 402.272 złotych, natomiast na dzień 10 lutego 2011 r. - 307.338 złotych,

(dowód: pisma Dyrektora Handlowego Firmy (...) – rok założenia 1952⁷ spółki z o.o. – k. 313, 312).

Jutrzenka C. zleciła windykację należności w wysokości 245.672,85 złotych (...) sp. z o.o. w W.. Do windykacji skierowane zostały również należności firmy (...). Zdarżał o się, że dostawcy wstrzymywali dostawę towarów z uwagi na opóźnienia w płatnościach. Z uwagi na nieregulowanie należności zarząd M. nie zezwolił na dalsze dostarczanie towarów do R., (dowód: pismo (...) sp. z o.o. w W. z 12 marca 2010r. – k. 151-152 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, zeznania świadka S. C. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.20.01-01.34, zeznania świadków: A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.50-02.05, A. P. (2) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.24.57-00.48, A. P. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.54.46 – 02.16, zeznania świadka S. C. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.20.01-01.34).

Z uwagi na opóźnienia w płaceniu wierzytelności i braku towarów także kierownictwo firmy (...) zaleciło swoim przedstawicielom, aby nie realizowali zamówień poprzez hurtownię (...), pomimo że wcześniej spółka była głównym dystrybutorem J. i współpraca układała się dobrze. Z tych samych powodów współpracę z R. ograniczyła również firma (...). Przedstawiciele firmy (...) w 2010r. odbywali spotkania z R. B. (1). Ten tłumaczył, że zatory płatnicze spowodowane są czynionymi inwestycjami. Od połowy 2012r. dystrybutorem firmy (...) jest hurtownia (...),

(dowód: zeznania świadka A. P. (2) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.24.57-00.48, zeznania świadka P. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.34.45 – 01.53).

Z uwagi na zaległości płatnicze, spadek obrotów i braki towarowe w roku 2010 r. odbyło się kilka spotkań pomiędzy przedstawicielami R. i firmy (...). Pierwsze spotkanie odbyło się na początku roku, kiedy nie nastąpiła płatność za ofertę Bożonarodzeniową. R. B. (1) zapewniał, że kłopoty są przejściowe, wynikają z czynionych inwestycji. Zadłużenie

jednak systematycznie się zwiększało. Ubezpieczyciel firmy (...) obniżył limit kredytowy dla R. z 1,5 mln do 1 mln złotych. Kiedy zaległości przekraczały kwotę tego limitu nie można było realizować zamówień spółki na dostawę towarów Solidarności. R. nie regulował swoich należności i nie dysponował środkami na zakup towaru. Pod koniec 2010r. firma (...) zaczęła poszukiwać nowego dystrybutora. Prowadzono rozmowy z hurtownią (...). Wybrano hurtownię (...),

(dowód: zeznania świadków: A. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 02.16.11 – 03.11, T. B. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.11.05 – 03.29, R. M. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.36.43 – 03.50, Z. M. – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013r. – 00.42.49 – 01.02).

Zysk spółki netto wyniósł w porównaniu do lat wcześniejszych :

- w 2007r. – 404.934,66 złotych,

- w 2008r. - 406.753,04 złotych,

- w 2009. – 77.164,38 złotych,

- w 2010r. – strata – 13.116,32 złotych, (bilans, rachunek zysków i strat – k. 245-253).

W 2010 r. systematycznie zmniejszał się stan magazynowy towarów. Zatrudnieni przez spółkę przedstawiciele handlowi nie mogli realizować pewnych zamówień odbiorców – sklepów, innych hurtowni, z uwagi na brak pełnego asortymentu. Zaczęły spadać obroty firmy,

(dowód: zeznania świadków: J. Ś. (2) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.10.36-00.37, W. M. (1) nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 00.39-01.03, A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.50-02.05, W. S. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.07-02.22, P. M. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 02.25-02.32, D. K. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, A. P. (2) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.24.57-00.48, R. Ż. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.02.14-01.20, K. M. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.29.34 – 03.36, A. K. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.50.11 – 04.21).

Zamówienia realizowane były za pośrednictwem innych hurtowni, w tym hurtowni (...). Przedstawiciele handlowi oraz pozwany zwracali R. B. (1) uwagę na braki w zaopatrzeniu magazynów,

(dowód: zeznania świadków: A. P. (2) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.24.57-00.48, P. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.34.45 – 01.53, zeznania świadków: D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.50-02.05).

Pracownicy spółki rozmawiali o tym, że R. ma problemy finansowe. Obawiali się o swoje dalsze zatrudnienie w firmie. Zarobki niektórych pracowników w 2010 r. uległy zmniejszeniu. Jesienią odbyło się spotkanie R. B. (1) z pracownikami, w toku którego poinformował ich o spadku obrotów firmy,

(dowód: zeznania świadków: D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, P. M. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 02.25-02.32, R. Ż. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.02.14-01.20, zeznania świadków: P. M. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 02.25-02.32., D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, M. P. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. - 00.48.27 – 01.02, R. Ż. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.02.14-01.20).

Dochodziło też do konfliktów pomiędzy synem R. B. (1) a pracownikami, między innymi D. K. i pozwanym. Miały miejsce incydenty, podczas których syn R. B. (1) używał wobec pracowników słów wulgarnych,

(dowód: zeznania świadków D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, W. S. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.07-02.22).

Zezwolenie R. na obrót hurtowy wysokoprocentowymi napojami alkoholowymi z 22 grudnia 2009 r. obowiązywało do 31 grudnia 2010 r. Kolejne zezwolenie zostało wydane dopiero na okres od 19 stycznia 2011 r.

(dowód: zezwolenia Ministra Gospodarki – k. 201, 202).

W dniu 10 grudnia 2010 r. zwolniono dyscyplinarnie przedstawiciela handlowego D. K. z uwagi na nieobecność w pracy, którą pracodawca uznał za nieusprawiedliwioną. Wcześniej – 30 listopada 2010 r. D. K. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę. Z dniem 30 listopada 2010r. zwolniono także dyscyplinarnie z tych samych powodów przedstawiciela handlowego P. W.,

(dowód: świadectwa pracy – k. 36-37, 41 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę, wypowiedzenie umowy o pracę – k. 38, 39 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, zeznania świadka D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24).

D. K. po zwolnieniu ze spółki (...) podjął pracę w K., a następnie od 07 marca 2011r. w hurtowni (...),

(dowód: zeznania świadka D. K. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013 r. – 00.08.18-00-24)

Pozwany i jego żona A. K. (1) podjęli decyzję o odejściu ze spółki (...) z uwagi na pogarszającą się sytuację firmy. Nie dostrzegali już szansy na jej poprawę. Zaczęli obawiać się o dalszy byt R., a co za tym idzie swoje zatrudnienie i możliwość dalszego zarabkowania. Po odejściu rozpoczęli pracę w hurtowni (...). Pozwany został zatrudniony na stanowisku dyrektora handlowego,

(dowód: zeznania świadka A. K. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.50.11 – 04.21, zeznania powoda – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013 r. – 01.51.26 – 02.35, zeznania powoda- nagranie rozprawy z dnia 5 października 2015 r. -00.07.50-00.41.48, zeznania świadka J. M. k. 477v, zeznania świadka R. K. k. 477, zeznania pozwanego nagranie rozprawy z dnia 5 października 2015 r.- 00.43.48-01.26.21).

Pozwany pytał również o możliwość zatrudnienia właściciela hurtowni (...). Ten jednak odmówił,

(dowód: zeznania świadka Z. M. – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013 r. – 00.42.49 – 01.02).

W. K. po zmianie pracy wysłał do dotychczasowych odbiorców spółki (...) wiadomość tekstową, w której dziękował za współpracę i informował, że rozpoczął pracę w hurtowni (...). Po odejściu pozwanego wielu odbiorców było zaniepokojonych. Część z nich utożsamiała firmę z W. K.,

(dowód: zeznania świadka: A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013 r. – 01.50-02.05.).

W roku 2011 r. sytuacja finansowa spółki (...) gwałtownie się pogorszyła. Przedstawiciele dotychczasowych strategicznych kontrahentów systematycznie przestawali realizować zamówienia za pośrednictwem hurtowni. Nie było pieniędzy na zakup towarów. Hurtownia miała problemy ze sprzedażą towarów znajdujących się w magazynach,

(dowód: zeznania świadków: K. B. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.14 – 01.48, A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.50-02.05, A. P. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.54.46 – 02.16, Z. M. – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013r. – 00.42.49 – 01.02, A. K. (2) – nagranie rozprawy 22 sierpnia 2013r. – 01.02.59-01.15, zeznania świadków: A. K. (2) – nagranie rozprawy 22 sierpnia 2013r. – 01.02.59-01.15, A. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 02.16.11 – 03.11, zeznania świadków: K. B. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.14 – 01.48, A. G. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 01.50-02.05, zeznania świadków: M. P. (2) k. 412, zeznania świadka U. K. k. 412)

W lutym 2011 r. Kierownictwo firmy (...) podjęło decyzję o zaniechaniu realizacji sprzedaży do R.. Z uwagi na niezdolność do terminowego regulowania należności wstrzymywano też wymianę barterową pomiędzy R. a innymi

hurtowniami. Zamówienia były realizowane za pośrednictwem hurtowni (...), (dowód: zeznania świadka A. J. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 02.16.11 – 03.11, zeznania świadka A. P. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.54.46 – 02.16, zeznania świadków: W. S. - nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.07-02.22, A. K. (2) – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013r. – 01.02.59-01.15).

Na dzień 13 stycznia 2011 r. przeterminowane należności firmy (...) na rzecz Fabryki (...) sp. z o.o. w L. wynosiły 116.172,91 złotych, natomiast na rzecz Zakładów (...) - 138.257,09 złotych,

(dowód: wezwanie do zapłaty – k. 147 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, wezwanie do zapłaty – k. 148 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12).

Jakiś czas po odejściu z R. pozwany zadzwonił do przedstawiciela handlowego W. M., który rozpoczął pracę w powodowej spółce w styczniu 2011r. z pytaniem, czy by nie chciał zmienić pracy. W. M. powiedział, że chciałby się umówić na spotkanie i porozmawiać o warunkach ewentualnej umowy o pracę, ale do spotkania nigdy nie doszło. Kiedy W. M. udawał się do odbiorców, ci pytali go o sytuację w spółce. Obawiali się dalszej współpracy z R. z uwagi na pogłoski o problemach, zagrożeniu zamknięciem hurtowni. Twierdzili, że przedstawiciele wytwórców, szczególnie firmy (...) mówili, że towar zakupiony w R. nie będzie podlegał wymianie,

(dowód: zeznania W. M. (1) nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 00.39-01.03).

Z dniem 3 marca 2011 r. z inicjatywy pracownika rozwiązano za porozumieniem stron umowę o pracę z kierownicą J. N., z dniem 31 marca 2011r. z kierownicą – pracownikiem magazynowym D. B., z dniem 30 marca 2011r. z przedstawicielem handlowym J. Ś. (1), z dniem 3 kwietnia 2011r. z pracownikiem magazynowym P. M., z dniem 23 maja 2012r. z pracownikiem magazynowym R. Ż., z dniem 14 lipca 2011r. z pracownikiem magazynowym M. L., z dniem 14 z dniem 30 września 2011r. z kierownicą P. F., a z dniem 30 września 2011r. z pracownikiem magazynowym M. P. (1),

(dowód: niesporne, świadectwa pracy – k. 46-47, 50-51, 55-56, 58-59, 61-62, 64-65, 70-71 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12, oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę – k. 52 akt postępowania karnego Prokuratury Rejonowej w Sieradzu 3 Ds. 986/12).

Po odejściu P. M. poszukiwał nowego zatrudnienia. Po pewnym czasie został zatrudniony w hurtowni (...). P. F. rozpoczął pracę w hurtowni (...) w październiku 2011 r. O możliwości podjęcia pracy w K. dowiedział się od kolegów, którzy już tam pracowali. Zatrudnienie w K. znalazł również J. Ś. (1), R. Ż. i M. P. (1). D. K. początkowo po odejściu pracował w firmie (...) w K.. W dniu 07 marca 2011r. został zatrudniony w hurtowni (...). Powodem odejścia pracowników była pogarszająca się sytuacja hurtowni (...),

(dowód: zeznania świadka P. M. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. 02.25-02.32, zeznania świadka P. F. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.33-02.51, zeznania świadków: J. Ś. (2) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.08.35-00.37, M. P. (1) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. - 00.48.27 – 01.02, R. Ż. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.02.14-01.20, zeznania świadka D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, zeznania świadków: P. F. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.33-02.51, P. M. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. 02.25-02.32, P. F. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.33-02.51, J. Ś. (2) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.08.35-00.37, D. K.– nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, R. Ż. – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 01.02.14-01.20, A. K. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.50.11 – 04.21).

Pozwany nie nakłaniał żadnego z pracowników do rozwiązania stosunku pracy z R., ani też nie pośredniczył w zatrudnieniu ich w hurtowni (...),

(dowód: zeznania świadków P. M. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. 02.25-02.32, P. F. – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 02.33-02.51, J. Ś. (2) – nagranie rozprawy z 07 marca 2013r. – 00.08.35-00.37, D. K. – nagranie

rozprawy z 09 maja 2013r. – 00.08.18-00-24, M. P. (1) – 00.48.27 – 01.02, A. K. (1) – nagranie rozprawy z 09 maja 2013r. – 03.50.11 – 04.21, M. S. – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013r. – 00.05.55-00.35).

Hurtownia (...) działa na rynku od 19 lat. Na początku 2011 r. właściciel hurtowni (...) zatrudnił około 50 pracowników. Decyzję o zatrudnieniu i rozmowy z kandydatami na pracowników, którzy odeszli z R. przeprowadzał M. S.. Od wiosny 2011r. K. poszerzyła zakres działalności o hurtowy handel alkoholem,

(dowód: zeznania świadka M. S. – nagranie rozprawy z 22 sierpnia 2013r. – 00.05.55-00.35).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne. Podstawą prawną żądań pozwu stanowi art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji [Dz.U. z 2009 r., Nr 201, poz. 1540 ze zm.]. Przepis ten stanowi, że: „W razie dokonania czynu nieuczciwej konkurencji, przedsiębiorca, którego interes został zagrożony lub naruszony, może żądać:

- 1) zaniechania niedozwolonych działań;
- 2) usunięcia skutków niedozwolonych działań;
- 3) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie;
- 4) naprawienia wyrządzonej szkody, na zasadach ogólnych;
- 5) wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, na zasadach ogólnych;
- 6) zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochroną dziedzictwa narodowego - jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji był zawiniony.”.

Z przepisu art. 18 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy wynika, że legitymacja czynna do dochodzenia roszczeń przewidzianych w tym przepisie przysługuje przedsiębiorcy, którego interes został zagrożony lub naruszony dokonaniem czynu niedozwolonej konkurencji. Definicję przedsiębiorcy zawiera art. 2 powyższej ustawy, zgodnie z którym „przedsiębiorcami, w rozumieniu ustawy, są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, które prowadząc, chociażby ubocznie, działalność zarobkową lub zawodową uczestniczą w działalności gospodarczej”.

W niniejszej sprawie powodowie jako osoby fizyczne niewątpliwie są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Obaj powodowie byli w procesie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika dlatego w ocenie sądu bierność powoda A. L. w sprawie nie ma znaczenia dla jej rozpoznania gdyż powód był prawidłowo reprezentowany. Strona powodowa wykazała także, że posiada interes w dochodzeniu roszczeń objętych powództwem w niniejszej sprawie. Powodowie w niniejszym postępowaniu domagają się bowiem zapewnienia im ochrony prawnej przed działaniami pozwanego, polegającymi na wykorzystaniu informacji pozyskanymi w czasie zatrudnienia w spółce (...) na rzecz innego pracodawcy, który jest podmiotem świadczącym działalność konkurencyjną w stosunku do spółki powodów. Okoliczność ta uzasadnia wnioszek, że pozwany poprzez ewentualne dopuszczenie się czynów niedozwolonej konkurencji może naruszać interesom ekonomicznym powodów lub im bezpośrednio zagrażać.

Podstawową przesłanką dochodzenia roszczeń przewidzianych w art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest dokonanie czynu niedozwolonej konkurencji. Definicja ustawowa tego terminu zawarta jest w art. 3 ust. 1 tejże ustawy, który stanowi, że „Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta”. Z kolei art. 3 ust. 2 powyższej ustawy wymienia w sposób przykładowy zachowania, które stanowią czyny nieuczciwej konkurencji, przewidując, że „czynami nieuczciwej konkurencji są w szczególności wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, fałszywe

lub oszukańcze oznaczenie pochodzenia geograficznego towarów albo usług, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów lub usług, naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa, nakłanianie do rozwiązania lub niewykonania umowy, naśladownictwo produktów, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku, przekupstwo osoby pełniącej funkcję publiczną, a także nieuczciwa lub zakazana reklama, organizowanie systemu sprzedaży lawinowej oraz prowadzenie lub organizowanie działalności w systemie konsorcyjnym”.

W niniejszej sprawie strona powodowa podnosiła, że pozwany dopuścił się czynów niedozwolonej konkurencji polegających na tym, że pozwany po pierwsze naruszył tajemnicę przedsiębiorstwa poprzez wykorzystanie informacji uzyskanych w czasie zatrudnienia u powodów w działalności konkurencyjnej, zaś po drugie nakłaniał klientów powodów do rozwiązania łączących ich z firmą (...) stosunków gospodarczych.

Pierwszy czyn zarzucany pozwanemu należy oceniać z punktu widzenia art. 11 ust. 1 i 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, który przewiduje, że „1. Czynem nieuczciwej konkurencji jest przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej, jeżeli zagraża lub narusza interes przedsiębiorcy. 2. Przepis ust. 1 stosuje się również do osoby, która świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego - przez okres trzech lat od jego ustania, chyba że umowa stanowi inaczej albo ustał stan tajemnicy”. Drugi z czynów zarzucanych pozwanemu podlega natomiast ocenie w kontekście przepisu 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, zgodnie z którym „czynem nieuczciwej konkurencji jest także nakłanianie klientów przedsiębiorcy lub innych osób do rozwiązania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy”

W niniejszej sprawie sąd wziął pod uwagę, że pozwany nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, gdyż nie prowadzi samodzielnie działalności zarobkowej lub zawodowej. Z treści art. 11 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wynika jednak, że zdolność deliktową do popełnienia czynu nieuczciwej konkurencji polegającego na naruszeniu tajemnicy przedsiębiorstwa ma także osoba, która świadczyła pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego - przez okres trzech lat od jego ustania.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje, że pozwany W. K. był pracownikiem spółki (...) do 31 stycznia 2011 roku. Tym samym, biorąc pod uwagę, że nie upłynęło jeszcze trzy lata od rozwiązania przez pozwanego stosunku pracy ze spółką (...) i umowa łącząca strony nie zawierała odmiennego postanowienia, przyjąć trzeba, że pozwany jest legitymowany biernie w sprawie o popełnienie czynu nieuczciwej konkurencji stypizowanego w art. 11 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Rozważyć w związku z tym należy, czy pozwany naruszył tajemnicę przedsiębiorstwa prowadzonego przez powodów, to jest czy przekazał, ujawnił lub wykorzystał informacje objęte tą tajemnicą w taki sposób, że zagroził lub naruszył interesy spółki (...) należącej do powodów.

Definicję legalną tajemnicy przedsiębiorstwa zawiera art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, który stanowi, że „przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności”. W świetle powyższego przepisu uznać trzeba, że aby dana informacja podlegała ochronie na podstawie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji musi spełniać następujące warunki:

- poufności,
- braku ujawnienia,
- zabezpieczenia informacji.

Bliższa analiza wskazanych powyżej elementów uprawnia do twierdzenia, że w zasadzie powyższe przesłanki da się sprowadzić do jednego wspólnego mianownika, tj. poufności. Jeżeli bowiem przedsiębiorca nie podjął działań w celu zabezpieczenia poufności, to informacja nie jest poufna, skoro każdy może mieć do niej dostęp. Nie może być bowiem poufną informacja, co do której nie podjęto żadnych środków w celu zabezpieczenia jej poufności; informacja „ujawniona do wiadomości publicznej” nie może być poufna, nawet gdyby podjęto środki dla zabezpieczenia jej poufności na podstawie mylnego przekonania, że jest chroniona przez ustawę jako tajemnica przedsiębiorstwa. Jeżeli informacja jest powszechnie dostępna i w żaden sposób niezabezpieczona, takiej kontroli nie ma, ergo informacja nie ma charakteru tajemnicy przedsiębiorstwa. W konsekwencji należy przyjąć, że informację można uznać za chronioną na podstawie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji tylko wówczas, jeśli jest ona poufna. Pozostałe przesłanki w postaci braku ujawnienia informacji i podjęcia działań zabezpieczających są jedynie konsekwencją przesłanki poufności. Z tego względu w doktrynie wskazuje się, że tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi poufna informacja posiadająca wartość gospodarczą, a w szczególności informacja techniczna, technologiczna lub organizacyjna. Analizując szczegółowo przesłankę poufnością informacji uznać trzeba, że mamy z nią do czynienia wówczas, gdy informacja ta nie jest ujawniona do wiadomości publicznej, a więc nie przynależy do domeny publicznej, przy czym pojęcie „ujawnienie do wiadomości publicznej” jest interpretowane szeroko. Z ujawnieniem informacji będziemy mieli do czynienia nie tylko wtedy, gdy informacja jest znana przez niemal każdego obywatela, ale także wtedy, gdy taka informacja nie jest znana, ale jest dla każdego łatwo dostępna. Podkreślenia wymaga, że fakt znajomości informacji musi dotyczyć bądź jej esencjalnej części, bądź najbardziej istotnych danych ze zbioru informacji. Jeżeli zatem dojdzie do ujawnienia jedynie fragmentu określonego rozwiązania i to o drugorzędnym znaczeniu, nie możemy powiedzieć, że informacja jest powszechnie znana. Analizując przesłankę poufności, zauważyć trzeba, że zakaz ujawnienia informacji do wiadomości publicznej nie oznacza obowiązku utrzymania informacji w absolutnej poufności, albowiem pewien krąg podmiotów zawsze musi mieć dostęp do danej informacji. Z tego względu w judykaturze trafnie przyjmuje się, że tajemnica nie traci swego charakteru przez to, że wie o niej pewne koło osób zobowiązanych do dyskrecji w tej sprawie, jak chociażby pracownicy i robotnicy przedsiębiorstwa lub inne osoby, które przedsiębiorca wtajemnicza w dany projekt gospodarczy [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2000 roku, I CKN 304/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 59].

Zauważyć jednocześnie trzeba, że elementem współkształtującym stan poufności jest podjęcie pewnych działań zabezpieczających informację, gdyż artykuł 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wymaga od przedsiębiorcy podjęcia „niezbędnych działań w celu zachowania poufności”. Podjęcie takich działań jest z jednej strony konieczne do zapewnienia stanu poufności informacji, z drugiej zaś manifestuje wolę przedsiębiorcy objęcia ochroną danej informacji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 września 2001 roku [I CKN 1159/00, OSNC 2002, nr 5, poz. 67] trafnie przyjął, że informację można uznać za tajemnicę, kiedy przedsiębiorca ma wolę, by pozostała ona tajemnicą dla pewnych kół odbiorców, konkurentów i wola ta dla innych osób musi być rozpoznawalna. W piśmiennictwie wskazuje się jednocześnie, że „niezbędne działania”, które mają być podjęte w celu zachowania poufności obejmują zarówno środki fizycznej ochrony, jak i instrumenty prawne. Fizyczne środki ochrony są zróżnicowane i obejmują takie metody ochrony jak: dozór fizyczny, kontrola dostępu do pomieszczeń, monitoring, właściwy obieg dokumentacji, a także technologie zapewniające bezpieczeństwo sieci informatycznych przedsiębiorstwa. Środki prawne stosowane w ochronie informacji również nie są homogeniczne i obejmują np. poinformowanie pracowników o potrzebie ochrony informacji, wewnętrzne procedury, klauzule do umów o pracę, oddzielne umowy o poufność, zakazy konkurencji, oświadczenia o poufności dokumentów wysyłanych drogą elektroniczną lub tradycyjną. Należy podkreślić, że metody fizyczne i prawne ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa nie są od siebie odseparowane. Relacja pomiędzy nimi jest taka, że z ochroną tajemnicy przedsiębiorstwa będziemy mieli do czynienia tylko wtedy, gdy przedsiębiorca podjął określone działania faktyczne w celu chronienia swoich tajemnic. Wprowadzenie zabezpieczenia informacji następuje również wtedy, gdy informacja jest chroniona prawnie, jednak zawsze potrzebne jest nawet najskromniejsze zabezpieczenie techniczne. Same umowy o poufność lub klauzule do umów o pracę, czy też do umów cywilnoprawnych nie są wystarczające, jeżeli dostęp do dokumentów będzie miał nieograniczony krąg osób. Takie stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w przywołanym wyżej wyroku z dnia 5 września 2001 roku, wskazując, że „Przepis art. 11 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej

konkurencji wyklucza objęcie tajemnicą informacji, które osoba zainteresowana może uzyskać w zwykłej i dozwolonej drodze". Można więc stwierdzić, że w świetle ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji zabezpieczenie fizyczne ma znaczenie priorytetowe, jeżeli chodzi o zabezpieczenie informacji wewnątrz przedsiębiorstwa, zaś zabezpieczenie prawne ma co najwyżej charakter subsydiarny. Natomiast w przypadku zabezpieczenia informacji w relacji do osób trzecich (np. partnerów handlowych) podstawowe znaczenie mają umowy lub klauzule dotyczące poufności. Jednak przez cały czas przedsiębiorca musi strzec informacji wewnątrz swojego przedsiębiorstwa, czego dokonuje głównie przez zabezpieczenia fizyczne. Jeżeli bowiem nie czyni tego, niechroniona informacja szybko wejdzie do domeny publicznej i zobowiązania do zachowania poufności wynikające z umów o poufność zawartych z partnerem handlowym staną się bezprzedmiotowe ze względu na ustanie stanu tajemnicy. Podkreślić jednocześnie trzeba, że przedsiębiorca musi stosować środki ochrony permanentnie; nie jest wystarczające stosowanie ich przez określony czas, a następnie zaniechanie ich stosowania.

W doktrynie przyjmuje się także, że informacja podlegająca ochronie na gruncie art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji musi mieć przynajmniej minimalną wartość ekonomiczną, tzn. ich wykorzystanie przez innego przedsiębiorcę zaoszczędzi mu wydatków lub zwiększy zyski. Godny podkreślenia jest fakt, że pojęcie wartości gospodarczej informacji należy oceniać w sposób obiektywny, a zatem samo przekonanie przedsiębiorcy o wartości posiadanej przez niego informacji nie jest wystarczające.

Zauważyć także trzeba, że pojęcie „tajemnica przedsiębiorstwa” obejmuje szeroki katalog informacji o zróżnicowanym charakterze, przy czym katalog ten ma charakter otwarty. Na gruncie obowiązującego przepisu art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji ochronie podlega każda informacja bez względu na jej charakter, a więc informacja handlowa (np. lista dostawców, klientów), informacja techniczna (np. projekty nieopatentowanych rozwiązań technicznych, modele rozwiązań technicznych), informacja technologiczna (np. sposoby produkcji, system sprawdzania jakości) lub organizacyjna (np. prognozy sprzedaży, system dystrybucji, procedury wewnętrzne, zasady organizacji i zarządzania, wynagrodzenia wypłacane pracownikom).

Zgodnie z art. 11 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy - czynem nieuczciwej konkurencji godzącym w prawo podmiotowe do tajemnicy przedsiębiorstwa jest „przekazanie, ujawnienie lub wykorzystanie cudzych informacji (...) albo ich nabycie od osoby nieuprawnionej”. Powyższe działania można podzielić zasadniczo na dwie grupy: naruszenia bezpośrednie i naruszenia pośrednie. Bezpośrednie naruszenie tajemnicy przedsiębiorstwa polega na tym, że naruszenia dokonuje jeden podmiot, który wszedł w posiadanie tajemnicy wprost od podmiotu uprawnionego. Natomiast naruszenie pośrednie polega na tym, że bezpośredni naruszciciel przekazuje zdobytą nielegalnie informację stanowiącą tajemnicę przedsiębiorstwa osobie trzeciej i dopiero ta osoba podejmuje działania przeciwko chronionej tajemnicy [np. ujawnia ją lub wykorzystuje we własnej działalności gospodarczej]. Ujawnienie sprowadza się do publicznego zakomunikowania tajemnicy przedsiębiorstwa osobom trzecim w sposób prowadzący do ustania stanu poufności. Można więc zauważyć, że ujawnienie jest synonimem rozpowszechnienia tajemnicy przedsiębiorstwa. Wszystkie inne przypadki, gdy osoby trzecie uzyskują informacje bez naruszenia stanu poufności, należałoby kwalifikować jako przekazanie informacji. Naruszeniem tajemnicy przedsiębiorstwa będzie również wykorzystanie informacji we własnym przedsiębiorstwie naruszciciela, czyli zastosowanie informacji w celu osiągnięcia zysku. Dodatkowo ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przewiduje, że czynem nieuczciwej konkurencji jest już samo nabycie tajemnicy przedsiębiorstwa od osoby nieuprawnionej. Nabycie to odnosi się do uzyskania informacji od nieuprawnionego w jakikolwiek sposób, a więc zarówno w drodze czynności prawnej, jak i faktycznego uprzywilejowania. Zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji tylko jeden przypadek nabycia informacji od osoby nieuprawnionej nie będzie kwalifikowany jako forma naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa, a mianowicie nabycie informacji na podstawie odpłatnej czynności prawnej przez osobę działającą w dobrej wierze. Wnioskując a contrario przyjąć trzeba, że wszelkie inne formy nabycia niż wskazana w tym przepisie powinny być traktowane jako naruszenie prawa podmiotowego do tajemnicy przedsiębiorstwa. Oznacza to, że zakres działań objętych art. 11 ustawy o zwalczaniu konkurencji pokrywa wszystkie postacie naruszenia chronionej informacji.

Należy podkreślić, że zgodnie z art. 11 ust. 1 tejże ustawy - dla stwierdzenia naruszenia prawa do tajemnicy przedsiębiorstwa nie jest wystarczające samo działanie polegające na przekazywaniu, ujawnieniu lub wykorzystaniu

tajemnicy przedsiębiorstwa. Przepis ten wymaga bowiem, aby wskazane wyżej działania zagrażały interesowi przedsiębiorcy lub naruszały ten interes, przy czym pojęcie tego interesu należy zawęzić jedynie do interesu majątkowego, co wynika z istoty przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Zaznaczyć trzeba, że ustalenie naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa nie jest uzależnione od winy sprawcy, lecz od stwierdzenia bezprawności działania naruszyciela, tj. od jego sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami [vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 12 lipca 1994 roku, I ACr 477/94, OSA 1994, z. 10, poz. 57]. Dla charakterystyki pojęcia bezprawności na gruncie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji istotny jest fakt, że sprzeczność z porządkiem prawnym obejmuje niezgodność danego zachowania nie tylko z normami prawnymi, ale także z dobrymi obyczajami. Z punktu widzenia art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji bezprawne będą zatem działania kolidujące z przepisami prawa, umowami oraz sytuacjami faktycznymi nakładającymi na określone podmioty obowiązek poufności.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy zaznaczyć trzeba, że o ile w umowie o pracę zawartej z pozwanym W. K. zostało zawarte stwierdzenie, że pracownik obowiązany jest zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę, to powodowie nie określili jakie dane uważają za tajemnicę swojego przedsiębiorstwa i nie podjęli absolutnie żadnych środków zabezpieczających. Należy także zauważyć, że nic nie wskazuje na to, aby stosowane były w spółce jakieś szczególne „procedury”. Zawierano zwykle powszechnie stosowane umowy handlowe dotyczące dostawy i zbytu wyrobów. W zakresie zaś umów ze strategicznymi dostawcami, w szczególności firmą (...), V., czy J. C., stosowano stawki upustów i bonusów określane przez tych kontrahentów. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku zabezpieczenia informacji w relacji z partnerami handlowymi podstawowe znaczenie mają umowy lub klauzule dotyczące poufności, a takich w powodowej spółce nie stosowano. Zatem wiedzę pozwanego o prawach rynku handlu hurtowego artykułami spożywczymi i alkoholowymi, o podmiotach na tym rynku obecnych, stosowanych procedurach, zdobytą przez lat pracy w powodowej firmie, należy w ocenie Sądu traktować jako doświadczenie zawodowe, nie zaś w kategoriach posiadania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa powodowej spółki. Nie można uznać, że informacje o klientach powodów mają charakter poufny, skoro informacje te są możliwe do ustalenia w łatwy sposób zarówno dla pracowników powodów, jak i osób z zewnątrz chociażby poprzez wyszukiwarkę internetową, która pozwala ustalić podmioty, na rzecz których powodowie świadczyli usługi. Jak już wskazano, informacje składające się na pojęcie tajemnicy przedsiębiorstwa muszą posiadać pewną wartość ekonomiczną, tzn. ich wykorzystanie przez innego przedsiębiorcę może zaoszczędzić mu wydatków lub zwiększyć zyski. Co istotne, chodzi tu o ocenę obiektywną, a zatem samo przekonanie przedsiębiorcy o wartości posiadanej przez niego informacji nie jest wystarczające.

Powodowie w żaden sposób w niniejszym procesie nie wykazali, aby posiadane przez pozwanego informacje o stosowanych stawkach marż, upustów i bonusów zwiększyły zyski hurtowni (...), która jest obecna na rynku przez okres dłuższy, aniżeli spółka (...). Efekt taki mógł zostać uzyskany przez poszerzenie kręgu dostawców i odbiorców, pod warunkiem, że byłoby to skutkiem działań pozwanego stanowiących czyn nieuczciwej konkurencji. Zdaniem strony powodowej, pozwany dopuścił się zachowań sprzecznych z dobrymi obyczajami, polegających na nakłanianiu, zarówno kontrahentów spółki (...), jak i jej pracowników do zerwania stosunków handlowych i stosunków pracy w celu eliminacji spółki z rynku. Przeprowadzone postępowanie dowodowe nie potwierdziło tych zarzutów. Świadek U. K. oświadczyła na przykład, że we wskazanym okresie kupowała towar zarówno w hurtowni (...) jak i hurtowni (...) oraz że w hurtowni (...) kupowała tak długo jak ta miała asortyment, miała przedstawicieli handlowych oraz jak długo towar dowoziła do klienta. Nadto żaden z pracowników, którzy odeszli ze spółki (...) nie potwierdził, aby był do tego nakłaniany przez W. K.. Wszyscy zgodnie podawali, że powodem ich decyzji była pogarszająca się sytuacja firmy, a co za tym idzie pogorszenie warunków finansowych zatrudnienia i obawa o dalszy by spółki, a zatem bezpieczeństwo stosunku pracy. Podkreślenia przy tym wymaga, że przed odejściem z pracy pozwanego, w listopadzie 2010 r., oświadczenie o woli rozwiązania umów złożyło dwóch spośród trzech zatrudnionych w spółce przedstawicieli handlowych, co zakończyło się zwolnieniami dyscyplinarnymi wobec niestawienia się do pracy. Odejście pozostałych pracobiorców było udziałem kierowców i pracowników magazynowych, a więc pracowników o niższych niż pozwany kwalifikacjach i nie dokonało się, jak twierdzi powódka, „z dnia na dzień”, lecz następowało w kolejnych miesiącach

roku 2011 r., począwszy od marca do września. Tylko świadek W. M. (1) zeznał, że pozwany pytał go, czy nie chce zmienić pracy, lecz nie nakłaniał go do tego i nigdy nie doszło do spotkania oraz konkretnej rozmowy na ten temat.

Podkreślić należy, że już na rok przed odejściem pozwanego, sytuacja powodowej spółki ulegała systematycznemu pogarszaniu. W zasadzie wszyscy przesłuchani świadkowie wskazywali na kilka czynników. Po pierwsze, znaczące inwestycje w nowy budynek i linię produkcji herbaty i związane z tym poważne obciążenie kredytowe, przy czym zaznaczenia wymaga, że pomimo ukończenia linii produkcyjnej produkcja nie została uruchomiona z powodów technicznych. Po wtóre, zdecydowanie zwiększyła się konkurencja na rynku. Powstały nowe hurtownie, dyskonty, markety. Po trzecie wskazywano na ogólną sytuację gospodarczą, przy czym rozpoczęcie inwestycji zbiegło się w czasie z ogólnoswiatowym kryzysem.

Z dowodów jednoznacznie wynika, iż od początku 2010 r. powodowa spółka miała problemy z terminowym regulowaniem należności, mimo odroczonego terminu płatności. Zaległości płatnicze sięgały kilkuset tysięcy złotych, a rok 2010 zamknął się stratą w wysokości 13.116,32 złotych, przy zyskach odnotowywanych w latach poprzednich: 2009 – 77.164,38 złotych, 2008 – 406.754,04 złotych. Na drugą połowę 2010r. datuje się również spadek stanu towarów w magazynie, a co za tym idzie niemożność zagwarantowania odbiorcom pełnej gamy produktów, co z całą pewnością mogło być czynnikiem zniechęcającym do dalszej współpracy. Pojawiające się u kontrahentów zaniepokojenie sytuacją w spółce było zatem usprawiedliwione wskazanymi okolicznościami. Okoliczności te mogły również, a nawet powinny wzbudzać zaniepokojenie pracowników spółki, w szczególności pozwanego jako kierownika działu zbytu. Przy czym W. K. sygnalizował swoje obawy pracodawcom. Oczywiście prawem każdego obywatela jest wolność zatrudnienia, polegająca z jednej strony na prawie do zakończenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, stosunku pracy, z drugiej zaś do poszukiwania i podjęcia innej pracy od dotychczasowo wykonywanej. Przewidziane przez ustawodawcę w art. 101¹ kodeksu pracy klauzule dotyczące zakazu pracy w konkurencyjnych firmach nie były zaś w powodowej spółce stosowane.

Kluczowy zarzut strony powodowej dotyczył „wymuszenia” zakończenia współpracy przez strategicznych kontrahentów, w szczególności zaś firmę (...), J. C., V.. Dokonane na podstawie przeprowadzonych dowodów ustalenia w żadnej mierze nie potwierdziły zaś jego zasadności. Jak wynika z zeznań przesłuchanych w charakterze świadków przedstawicieli wymienionych przedsiębiorstw, jedynym powodem zerwania stosunków handlowych były nieterminowe płatności i brak środków na zakup towarów. Przy czym przez cały 2010r. były przedsięwzięte działania, prowadzone rozmowy z powodową spółką, mające na celu poprawę sytuacji, która ulegała jednak systematycznemu pogarszaniu.

Wskazane przez powodów przyczyny złej sytuacji firmy (...) są zatem efektem subiektywnych ocen R. B. (1), zupełnie oderwanych od rzeczywistych czynników i nie znajdujących potwierdzenia w jakimkolwiek dowodzie. Tymczasem stosownie do dyspozycji art. 6 k.c. ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na stronie powodowej, albowiem ona wywodzi z tego faktu skutki prawne. W ocenie Sądu powodowie nie sprostali temu obowiązkowi procesowemu, albowiem nie przeprowadzili żadnego obiektywnego dowodu potwierdzającego, że pozwany wykorzystał w działalności firmy (...) jakikolwiek informacje poufne objęte tajemnicą przedsiębiorstwa prowadzonego przez powodów. Okoliczność ta nie wynika ani z zeznań zawnioskowanych przez nich świadków, ani z dowodu z przesłuchania strony powodowej, strony pozwanej, ani z żadnego z przedłożonych przez nich dokumentu.

Sąd wziął pod uwagę, że jest oczywiste, że pozwany, z tytułu wieloletniej pracy u powodów nabył szczególne umiejętności i doświadczenie związane ze sprzedażą artykułów spożywczych oraz alkoholu. Nie jest to jednak wystarczające do uznania, że w sposób niedozwolony korzystał on z tajemnic przedsiębiorstwa byłego pracodawcy. Samo bowiem wykorzystanie przez pracownika doświadczenia i umiejętności nabytych podczas zatrudnienia, nie przesądza o wykorzystaniu tajemnic przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów art. 11 ust. 1 i 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji [vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2000 roku, I CKN 304/00, OSNC z 2001 r. z. 4, poz. 59 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 listopada 2010 roku, I ACa 887/10, LEX nr 898663].

Pozostaje zrozumiałym, że pozwany pracując przez wiele lat w charakterze kierownika działu zbytu posiadał informacje o kontrahentach, stawkach marż, upustów i bonusów. Brak jednak podstaw do przyjęcia, że informacje w tym zakresie miały charakter poufny i były zastrzeżone wyłącznie dla powodów, zaś pozwany podejmując zatrudnienie u innego pracodawcy wykorzystał w sposób bezprawny wiedzę pozyskaną w czasie zatrudnienia u powodów. Konkludując, z powyższych przyczyn, nie można przypisać pozwanemu dopuszczenia się czynu nieuczciwej konkurencji stypizowanego w art. 11 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji polegającej na naruszeniu tajemnicy przedsiębiorstwa.

Sąd wziął pod uwagę, że powodowie zarzucili pozwanemu także popełnienie czynu nieuczciwej konkurencji opisany w art. 12 ust. 2 przywołanej wyżej ustawy, zgodnie z którym „czynem nieuczciwej konkurencji jest także nakłanianie klientów przedsiębiorcy lub innych osób do rozwiązania z nim umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, w celu przysporzenia korzyści sobie lub osobom trzecim albo szkodenia przedsiębiorcy”.

Istotą deliktu przewidzianego w art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest nakłanianie do niewywiązywania się ze stosunków umownych osób innych niż pracownicy. Osoby te, mimo iż nie są pracownikami, musi łączyć z przedsiębiorcą stosunek umowny. Wskazany stosunek nie jest jednak stosunkiem pracy ani innym stosunkiem prawnym, na podstawie którego na rzecz przedsiębiorcy wykonywana jest praca. Ze względu na zakres podmiotowy komentowanego przepisu objęto nim wyłącznie stosunki umowne łączące przedsiębiorcę z klientami bądź też z innymi osobami (podmiotami, które nie są klientami). Zatem zakres podmiotowy omawianego czynu jest szeroki, obejmuje bowiem klientów przedsiębiorcy, jak również inne osoby, jeśli tylko są one związane z przedsiębiorcą stosunkiem umownym.

Z punktu widzenia odpowiedzialności za delikt z art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji kluczowe jest stwierdzenie nieuczciwości wskazanego w nim działania. Sąd orzekający w niniejszej sprawie stanowisko zawarte w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 kwietnia 2008 roku [I ACa 1467/07 , LEX nr 516511], zgodnie z którym oferowanie korzystnych warunków i poszukiwanie lepszych ofert oraz zachęcanie do podjęcia współpracy nie jest per se nieuczciwe, bowiem dopiero okoliczności towarzyszące takim działaniom mogą przesądzić o takiej ocenie. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w powyższym orzeczeniu uznał, że przykładem nieuczciwości będzie odejście od przedsiębiorcy pracownika, który podjął działalność gospodarczą na własny rachunek, kierując swoje oferty do klientów byłego pracodawcy. Jeśli temu działaniu towarzyszy pewien nacisk i zniechęcanie innych osób do dotychczasowego kontrahenta, to można uznać, że został popełniony czyn z art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z tego punktu widzenia należy odróżnić uczciwe przejmowanie klientów od nieuczciwego. Co do zasady uczciwe przejmowanie klientów powinno być wynikiem atrakcyjności własnej oferty. Dlatego też za niedopuszczalne należy uznać zniechęcanie klientów do poprzedniego kontrahenta (np. przez rozpowszechnienie wiadomości dotyczących jego niekorzystnej sytuacji finansowej, niskiej jakości produktów czy braku profesjonalizmu). Jeśli wskazane działania służą nakłonieniu do rozwiązania umowy czy też niewykonywania umowy, mogą być kwalifikowane jako delikt nieuczciwej konkurencji. Podkreślić trzeba, że nie każda zachęta do rozwiązania współpracy (w szczególności umowy) z danym podmiotem wyczerpuje znamiona czynu nieuczciwej konkurencji z art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, w szczególności znamion tych nie wyczerpuje zachęta, która jest zgodna z dobrym obyczajem i prawem, a także zasadami uczciwej konkurencji i swobody działalności gospodarczej. Podkreślenia wymaga, że istotnym elementem czynu nieuczciwej konkurencji unormowanego w art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji jest to, aby celem działań wskazanych w tym przepisie było przysporzenie korzyści sobie, osobom trzecim lub wyrządzenie szkody przedsiębiorcy. Przyjąć trzeba, że przysporzenie korzyści to - niezależnie od tego, na czyją rzecz nastąpiło - jej osiągnięcie. Korzyść to zaś przyrost wartości majątkowych, polegających na zwiększeniu aktywów lub zmniejszeniu pasywów, którego źródłem może być bądź zachowanie się osoby, której korzyść przyrasta, bądź zachowanie się innej osoby, bądź wreszcie zdarzenia niezależne od woli ludzkiej. Ustawodawca w art. 12 przywołanej wyżej ustawy wyraźnie stanowi o działaniu celowym sprawy - takim, które ma na celu osiągnięcie korzyści. Przysporzenie korzyści sobie oznacza przysporzenie korzyści na swój rachunek przez podmiot, który nakłania klientów albo inne osoby do niewypełniania zobowiązań umownych. Przysporzenie korzyści na rzecz innej osoby oznacza uzyskanie jej nie przez działającego, lecz przez inną

osobę, na rzecz której działa sprawca czynu. Natomiast działanie w celu szkodenia przedsiębiorcy to czyn wymierzony bezpośrednio w interesy przedsiębiorcy, którego celem jest spowodowanie strat (majątkowych lub niemajątkowych).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt badanej sprawy wskazać trzeba, że strona powodowa nie wykazała, aby pozwany dopuścił się zachowania stypizowanego w art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Powodowie nie przeprowadzili bowiem żadnego obiektywnego dowodu wskazującego na to, że pozwany nakłaniał klientów powódki do rozwiązania z nią umowy albo niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, a tym bardziej, że czynił to w sposób nieuczciwy. W tym stanie rzeczy sąd nie znalazł podstaw do przyjęcia, że pozwany popełnił czyn nieuczciwej konkurencji opisany w art. 12 ust. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Kierując się powyższymi przesłankami sąd uznał, że nie została spełniona podstawowa przesłanka dochodzenia roszczeń przewidzianych w art. 18 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jaką jest dopuszczenie się czynu niedozwolonej konkurencji, co uzasadniało oddalenie powództwa jako bezzasadnego.

Uchylając wyrok i przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sąd Apelacyjny wskazał, że przedmiotem oceny winien być w niniejszym sporze ewentualny uszczerbek w majątku każdego z powodów, a nie w majątku spółki. Dokonując analizy sprawy pod tym kątem wskazać należy, że powodowie nie wykazali by działania pozwanego doprowadziły do uszczerbku w ich majątkach. Powód P. L. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika pozostali bierni i nie zaoferował żadnych dowodów na tę okoliczność, a Sąd nie miał w realiach sprawy podstaw do działania z urzędu i poszukiwania takich dowodów. Powód R. B. podnosił, że skutkiem działań pozwanego został zlicytowany i pozbawiony domu w toku egzekucji. Powód nie wykazał jednak związku przyczynowego pomiędzy odejściem pozwanego ze spółki (...) i zatrudnieniem w hurtowni (...) z licytacją majątku powoda B.. Nie może o takim związku świadczyć brak nadzoru nad spółką przez powoda o czym on sam podawał w toku procesu i zezwolenie pozwanemu na samodzielne podejmowanie decyzji. Z takiej postawy powodów wynika, że mieli zaufanie do pozwanego. Jak już powyżej wskazywano powodowie nie wykazali by w trakcie zatrudnienia pozwany działał na szkodę spółki, nie wykazali także by działał bezpośrednio na ich szkodę jako osób fizycznych. Licytacja powoda R. B. miała związek z upadkiem jego spółki i powód nie udowodnił by przyczynił się do tego pozwany. Z powyższych względów Sąd uznał, że powództwo w przedmiotowej sprawie jest bezzasadne i podlegać winno oddaleniu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie [art. 98 § 1 i 3 k.p.c.](#) w związku z [art. 99 k.p.c.](#)

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w [art. 98 § 1 k.p.c.](#) strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić stronie przeciwnej na jej żądanie poniesione przez nią koszty procesu niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W rozpoznawanej sprawie pozwany wygrał sprawę w całości i z tego względu powodowie powinni zwrócić mu całość poniesionych kosztów zastępstwa prawnego wynoszących kwotę 19.817 złotych, na które składają się koszty reprezentacji przy pierwszym rozpoznaniu sprawy, koszty postępowania apelacyjnego i zażaleniowego oraz koszty reprezentacji przy obecnym rozpoznaniu: (7.200+ 3.600+ 1.800+7.200 = 19.000 + 17 zł pełnomocnictwo = 19.817,00) Ponadto Sąd mając na uwadze, iż powodowie byli zwolnieni z kosztów sądowych w całości, a przyczyny zwolnienia nie ustały, zgodnie § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, Nr 163, poz. 1349 ze zm.) zasądził od Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego w Sieradzu na rzecz r. pr. K. K. kwotę 23.400 złotych, na które składają się koszty reprezentacji przy pierwszym rozpoznaniu sprawy, koszty postępowania apelacyjnego i zażaleniowego oraz koszty reprezentacji przy obecnym rozpoznaniu: (7.200+ 5.400 + 3.600 + 7.200) powiększoną o należny podatek 23 % VAT w łącznej kwocie 5.382 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej ustanowionej dla powodów z urzędu.